

**BOSNA I HERCEGOVINA
VIJEĆE MINISTARA
DIREKCIJA ZA EKONOMSKO PLANIRANJE**

**БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
САВЈЕТ МИНИСТАРА
ДИРЕКЦИЈА ЗА ЕКОНОМСКО ПЛАНИРАЊЕ**

**BOSNIA AND HERZEGOVINA
COUNCIL OF MINISTERS
DIRECTORATE FOR ECONOMIC PLANNING**

**INFORMACIJA
o kretanju makroekonomskih pokazatelja
za januar/siječanj –juni/lipanj 2014. godine**

Sarajevo, august/kolovoz 2014. godine

Sadržaj:

Uvod.....	3
1. Realni sektor.....	5
1.1. <i>Industrijska proizvodnja</i>	5
1.2. <i>Tržište rada BiH</i>	5
2. Javne finansije.....	6
2.1. <i>Indirektni porezi u BiH</i>	6
2.2. <i>Prihodi od direktnih poreza i doprinosa u BiH</i>	7
3. Cijene, monetarni i finansijski sektor.....	8
3.1. <i>Cijene – Indeks potražakih cijena (CPI)</i>	8
3.2. <i>Monetarni agregati</i>	8
3.3. <i>Prosječna obvezna pričuva</i>	9
3.4. <i>Devizne pričuve Centralne banke BiH</i>	10
3.5. <i>Depoziti</i>	11
3.6. <i>Kredit</i>	11
3.7. <i>Berze</i>	12
4. Vanjski sektor.....	13
5. Strane direktne investicije.....	15

Uvod

Vijeće ministara Bosne i Hercegovine je na 79. sjednici održanoj 05.03.2009. godine razmotrilo i usvojilo Prijedlog mjera iz nadležnosti Vijeća ministara BiH za ublažavanje uticaja globalne ekonomske krize na privredu BiH. Direkcija za ekonomsko planiranje je zadužena da u vezi sa navedenim prati kretanje makroekonomskih pokazatelja i da izvještaj o kretanju mjesečno dostavlja Vijeću ministara.

Direkcija je zadužena da „Informaciju“ dostavlja mjesečno Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine u svrhu praćenja uticaja svjetske ekonomske krize na ekonomiju BiH.

„Informacija“ obuhvata kretanje glavnih makroekonomskih pokazatelja u BiH za navedeni period. Detaljna pojašnjenja svih oblasti koje su obuhvaćene u ovom dokumentu se mogu naći u Ekonomskim trendovima BiH koje publikuje Direkcija, kvartalno – četiri puta godišnje, te redovno dostavlja Vijeću ministara i Parlamentu BiH.

* * *

Poplave u maju 2014. su prema dostupnim indikatorima očekivano oslabile ekonomsku aktivnost u BiH i zaustavile nastavak ekonomskog rasta ostvarenog u prvom kvartalu. To je dovelo do naglog pada standarda građana (prije svega u ugroženim područjima), pogoršanju fiskalne pozicije sektora vlade, te pogoršanju vanjskotrgovinskog bilansa. Prekidi proizvodnje u mnogim fabrikama i rudnicima su doveli do značajnog pada industrijske proizvodnje u maju u odnosu na april od 4,9%. Time je po svemu sudeći određeni broj radnika ostao bez posla na što upućuje naglo smanjenje prihoda od doprinosa na nivou BiH u maju od 11,9%. Ovo je dovelo do naglog slabljenja raspoloživog dohodka građana i poslovnih rezultata preduzeća što je rezultiralo padom neto priliva na JR UIO od 11,4%, te direktnih poreza (21,9% i neporeskih prihoda (15,1%). Naglim padom proizvodnje u maju je intenzivirano ranije započeto smanjenje robnog izvoza koji je u maju dostigao negativan godišnji rast od 9,4%. Time je dodatno pogoršan vanjskotrgovinski bilans obzirom na rast robnog uvoza u maju od 3,9%. Situacija se ni u junu nije značajnije popravila obzirom kada je tek zaustavljeno daljnje smanjenje industrijske proizvodnje i izvoza. Robni izvoz je čak zabilježio blagi porast vrijednosti od 1,4%.

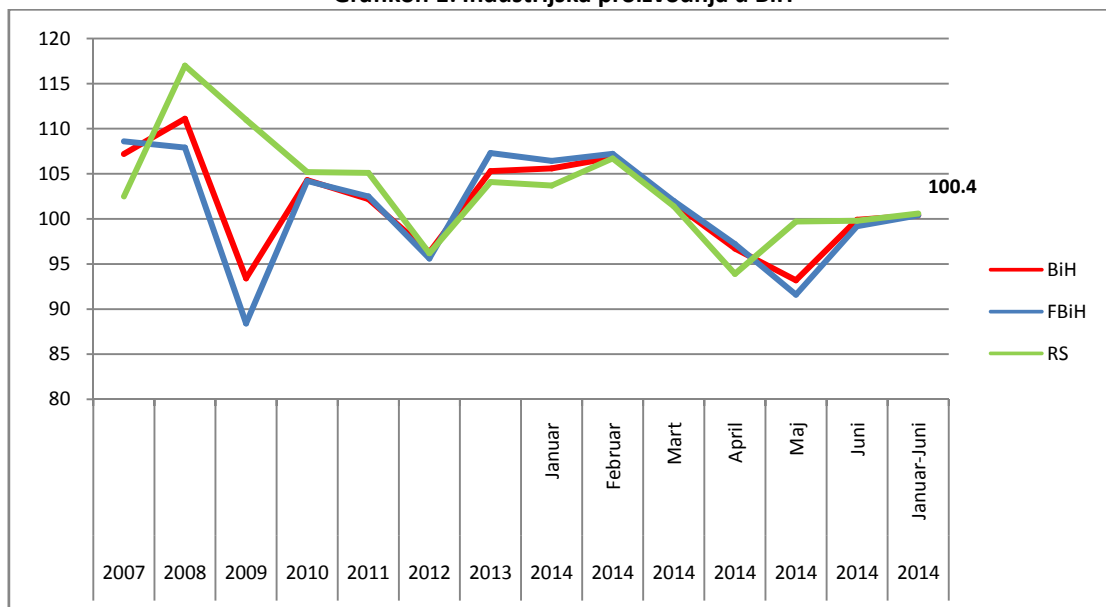
Ipak treba naglasiti da je smanjenje aktivnosti u realnom sektoru započelo i prije elemetarnih nepogoda, te da je to samo dodatno intenzivirano u maju. To se prije svega odnosi na industrijsku proizvodnju, robni izvoz, te promet u maloprodaji. Naime, smanjenje industrijske proizvodnje je započelo još u martu, nakon čega je bilo dodatno intenzivirano tokom poplava u maju. Tako je godišnji rast iz prvog tromjesečja od 4,6% već nakon pet mjeseci pretvoren u stagnaciju (0,5 %) koja je zadržana i nakon šest mjeseci. Iza ovog smanjenja prije svega stoji u velikoj mjeri izvozno orjentisana prerađivačka industrija. Njena proizvodnja se nakon skoka (od 9%) u januaru u odnosu na decembar 2013. godine konstantno smanjuje što je posebno intenzivirano za vrijeme poplava u maju. Tada je zabilježen značajan pad proizvodnje u odnosu na april od 4,6%, te je u roku od dva mjeseca snažan godišnji rast od 10,6% iz prvog tromjesečja skoro prepolovljen nakon pet mjeseci. Proizvodnja je tek neznatno porasla u junu kada je ostvaren rast u odnosu na veoma slabi maj od 0,8%. S tim u vezi, robni izvoz bilježi nominalni pad od od 7,4% u aprilu, te 9,4% u maju čime je rast iz prvog tromjesečja (od 6%) pretvoren u stagnaciju (rast od 0,5%) nakon pet mjeseci 2014 godine. Nakon toga je uslijedilo neznatno pomenuto povećanje u junu kojim je zaustavljen negativan trend. U isto vrijeme, realno smanjenje prometa maloprodaje u odnosu na prethodni mjesec je započelo u aprilu (2,1%), te je nastavljeno u maju (1,8%), da bi do blagog oporavka došlo tek u junu kada je zabilježen rast u odnosu na maj od 2,6%. Ipak, ovo je tek neznatno (0,6%) iznad juna prethodne godine.

Realni sektor

1.1. Industrijska proizvodnja u BiH

Prema preliminarnim podacima BHAS-a za prvo polugodište 2014. godine u Bosni i Hercegovini je zabilježena stagnacija fizičkog obima industrijske proizvodnje sa neznatnom stopom rasta od 0,4% u odnosu na prethodnu godinu.¹ Ako se industrijska proizvodnja u BiH pažljivije posmatra evidentno je da je nakon prvog kvartala kada je zabilježen rast od 4,6% došlo do slabljenja obima proizvodnje. Trend slabljenja fizičkog obima industrijske proizvodnje koji je otpočeo u martu dodatno je intenziviran tokom maja mjeseca usljed vremenskih nepogoda i poplava koje su zahvatile Bosnu i Hercegovinu. Na ovaj način skoro u potpunosti je neutralisan blagi napredak u industrijskoj proizvodnji koji je ostvaren tokom prvog kvartala tekuće godine. Posmatrano po sektorima najviša stopa rasta ostvarena je u prerađivačkoj industriji i iznosila je 4,8% u odnosu na isti period prethodne godine. Sektor rudarstva koji u ukupnoj industrijskoj proizvodnje učestvuje sa oko 10% zabilježio je stagnaciju. S druge strane, sektor za proizvodnju električne energije koji je u prošloj godini bio glavni nosilac rasta ukupne industrijske proizvodnje tokom prvog polugodišta zabilježio je pad proizvodnje od 13,7%. Ako se industrijska proizvodnja u BiH posmatra po entitetima evidentna je ujednačenost u odsustvu značajnijeg rasta u oba BiH entiteta sa registriranim polugodišnjim stopama rasta od 0,4% u FBiH odnosno 0,6% u RS-u.²

Grafikon 1: Industrijska proizvodnja u BiH

1.2. Tržište rada u BiH

Broj zaposlenih lica u BiH u maju 2014. godine je iznosio 707,8³ hiljada, što je za 2,3% više u odnosu na isti mjesec 2013. godine. Najznačajniji porast broja zaposlenih u posmatranom mjesecu u odnosu na isti mjesec 2013. godine je u područjima prerađivačke industrije, ostalih uslužnih djelatnosti, djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane. Administrativna stopa nezaposlenosti

¹ Agencija za statistiku Bosne i Hercegovine, Saopštenje, "Indeks obima industrijske proizvodnje za juni 2014. godine", 20.08.2014. godine.

² FZZS i RZSRS, mjesečna saopštenja industrijske proizvodnje za juni 2014.

³ Privremeni podatak. Izvor: BHAS

u BiH u maju 2014. godine je iznosila 43,5%⁴. Broj nezaposlenih lica u BiH u junu 2014. godine je smanjen za 0,5% g/g, i iznosio je 545,4 hiljada.

Prosječna neto plata u BiH u maju 2014. godine je iznosila 830 KM i nominalno je manja za 0,2% g/g. U pojedinim područjima djelatnosti je registrovano smanjenje plata pri međugodišnjem poređenju. Najzapaženije smanjenje neto plata u maju 2014. godine u odnosu na isti mjesec 2013. godine je u područjima finansijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja, administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti, umjetnosti, zabave i rekreacije, te ostalih uslužnih djelatnosti. Prosječna penzija u BiH u junu 2014. godine je iznosila 353⁵ KM i veća je nominalno za 5,1% u odnosu na isti mjesec 2013. godine. Minimalne penzije u junu su iznosile 169,3 KM u RS i 326,2 KM u FBiH.

Tabela 1: Osnovni indikatori tržišta rada u BiH⁶

Period	Broj zaposlenih lica u BiH	Broj nezaposlenih lica u BiH	Prosječna neto plata u BiH (KM)	Prosječna penzija u BiH (KM)
I 2014.	699.032	557.314	838	352
II 2014.	699.554	556.892	822	352
III 2014.	702.333	552.452	826	352
IV 2014.	706.428	546.739	832	354
V 2014.	707.780	544.594	830	354
VI 2014.	-	545.362	-	353
Stope rasta g/g				
I 2014.	1,4%	0,5%	1,1%	4,6%
II 2014.	1,7%	0,4%	0,8%	4,6%
III 2014.	2,3%	-0,2%	0,8%	4,6%
IV 2014.	2,3%	-0,5%	0,9%	5,3%
V 2014.	2,3%	-0,5%	-0,2%	5,3%
VI 2014.	-	-0,5%	-	5,1%

Izvor: BHAS, Entitetski zavodi za zapošljavanje, Zavod za zapošljavanje BD, penzioni fondovi u BiH

2. Javne finansije

2.1. Indirektni porezi u BiH

Budžetski prilivi sa JR UIO nakon izmirenja obaveza vanjskog duga bilježe godišnje smanjenje od 3,4% u prvom polugodištu 2014 godine. Ovo je rezultat blagog povećanja od 3,8% (g/g) u prvom tromjesečju nakon kojeg je uslijedio nagli pad od 10% u drugom kvartalu uzrokovan slabom ekonomskom aktivnošću uslijed elementarnih nepogoda. Iako bruto prilivi na JR bilježe tek neznatan godišnji pad od 0,4% u drugom tromjesečju, nagli rast povrata sa JR od 21,6% (g/g) u istom periodu je doveo do smanjenja neto priliva od 4,6%. Ovo je prije svega posljedica smanjenja neto priliva PDV-a od takođe 4,6%, ali i naglog smanjenja priliva na uvozne duhanske prerađevine od 22%, te smanjenja priliva od domaćih akciza na naftru i naftne derivate od 15,5%. Situaciju je dodatno

⁴ Administrativna stopa nezaposlenosti je izračunata kao odnos broja nezaposlenih lica i ukupne radne snage u BiH.

⁵ Prosječna penzija u BiH je izračunata na osnovu entitetskih nivoa penzija ponderisanih odnosom ukupnog broja penzionera u svakom od bh. entiteta.

⁶ Podatak o broju zaposlenih i neto platama za juni 2014. godine nije objavljen u periodu pripreme Informacije. Podaci o broju zaposlenih su revidirani.

pogoršao porast obaveza izmirenja vanjskog duga od skoro 26% u prvom polugodištu tako da je njihov udio u budžetskoj raspodjeli narastao na visokih 16,4%.

Tabela 2: Naplata i raspodjela prihoda od indirektnih poreza (rast g/g u % ako nije drugačije naznačeno)

	2013 strukt	2011	2012	2013	2014 jan-jun	2014				
						K1	K2	apr	maj	jun
Bruto prihodi - prikupljeno	100.0	6.3	-0.1	0.2	2.6	6.1	-0.4	11.3	-5.9	-5.5
Povrati	16.9	21.2	0.2	12.8	11.7	1.9	21.6	17.5	23.5	24.3
Neto prihodi - prikupljeno	83	4.0	-0.1	-2.1	0.7	7.1	-4.6	9.9	-11.4	-10.5
PDV	53	5.0	0.5	-1.9	2.0	9.5	-4.6	3.5	-10.6	-6.0
Carine	4	-7.4	-18.5	-5.6	9.9	12.8	7.3	6.1	0.0	16.4
Akcize	22	7.9	2.8	-2.5	-5.2	4.2	-12.1	24.6	-23.3	-25.1
Putarine	5	-5.3	-1.3	-0.1	5.1	12.7	-0.7	20.7	-21.4	2.0
Ostali prihodi	0	-2.7	-1.7	1.9	7.8	-2.7	17.2	7.5	8.0	37.2
Neusklađeni prihodi	0	-67.2	-70.4	99.9	65.1	-79.8	-204.6	24.4	0.0	1.0
Raspoloživo za raspodjelu	100.0	6.3	0.0	0.1	2.4	6.6	-1.3	11.5	-8.2	-5.6
Minimalne rezerve	17.1	20.7	0.2	12.6	11.6	0.6	22.9	31.2	16.2	21.2
Budžeti	82.9	4.1	-0.1	-2.1	0.4	8.1	-5.9	7.2	-12.8	-10.3
Servisiranje vanjskog duga	11.6	12.9	37.2	47.5	26.1	50.9	14.8	35.9	17.6	7.6
FBiH	7.5	12.5	37.8	51.0	28.6	47.9	19.7	37.0	39.7	8.1
RS	4.0	13.7	36.1	41.1	21.1	56.5	5.2	33.9	-18.3	6.5
BD	0.0	-3.2	19.7	474.5	0.0			2.0	3.0	4.0
Raspodjeljeno nakon servisiranja vanjskog duga	71.3	3.5	-2.8	-7.2	-3.4	3.8	-10.0	4.2	-16.3	-17.3
Institucije BiH	12.7	0.0	8.9	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	-4.8	5.0
FBiH	37.2	3.2	-6.0	-7.7	-5.4	5.6	-14.8	3.0	-22.1	-24.5
RS	18.9	5.9	-2.8	-11.0	-2.3	2.4	-6.8	9.0	-10.5	-19.0
BD	2.4	4.9	-1.5	-2.9	-0.5	9.7	-8.7	8.5	-18.8	-12.8

Izvor: Uprava za indirektno oporezivanje

2.2. Prihodi od direktnih poreza, doprinosa i neporeskih prihoda u BiH

Kao i kod indirektnih poreza, čini se da su poplave u maju značajno ugrozile i javne prihode koji se prikupljaju na nivou entiteta. Time je naglo zaustavljen pozitivan trend iz prva četiri mjeseca. Prihodi od direktnih poreza, neporeskih prihoda i doprinosa su na nivou BiH bili za 14% niži u odnosu na maj prethodne godine. Ovo je odraz godišnjeg pada od 15,2% u FBiH, te 11,3% u RS i to kao rezultat smanjenja skoro svih vrsta prihoda. Ukupan pad prihoda od doprinosa na nivou BiH od skoro 12% (koji čine više od dvije trećine ukupnih prihoda prikupljenih u entitetima) je po svemu sudeći bio posljedica poplavama izazvanog naglog smanjenja broja (legalno) zaposlenih.

Smanjenje ekonomske aktivnosti se takođe manifestovalo kroz pad dohodaka preduzeća i građana što je dovelo do naglog pada direktnih poreza (21,9%) i neporeznih prihoda (15,1%). Ipak, uprkos negativnim kretanjima u maju, pomenuti prihodi još uvijek bilježe značajan rast od 5,1% na nivou perioda od pet mjeseci. U narednom periodu ostaje da se vidi u kojoj mjeri su posljedice poplava bile dugoročnog karaktera od čega će najviše zavisiti zaustavljanje negativnog trenda entitetskih prihoda.

Tabela 3: Prihodi od direktnih poreza, doprinosa, taksi, naknada i sl.

Naziv prihoda	FBiH maj			RS maj			BiH maj		
	miliona KM		rast u %	miliona KM		rast u %	miliona KM		rast u %
	2013	2014		2013	2014		2013	2014	
Direktni porezi	50.6	37.8	-25.4	32.6	27.3	-16.4	83.2	65.0	-21.9
Porez na dohodak	28.2	21.3	-24.3	19.4	16.4	-15.5	47.5	37.7	-20.7
Porez na dobit	15.5	10.6	-31.6	10.4	8.1	-21.9	25.9	18.7	-27.7
Porezi građana	6.8	5.7	-15.9	1.9	1.8	-6.0	8.7	7.5	-13.7
Ostali porezi	0.1	0.1	11.8	1.0	1.0	2.6	1.1	1.1	3.3
Ostale takse, kazne i naknade	39.2	33.6	-14.4	20.7	17.3	-16.3	60.0	50.9	-15.1
Doprinosi	246.6	214.0	-13.2	105.8	96.5	-8.7	352.4	310.5	-11.9
PIO	137.6	116.4	-15.4	56.1	52.2	-6.9	193.7	168.6	-12.9
Zdravstvo	98.2	87.7	-10.7	42.3	37.5	-11.5	140.5	125.2	-10.9
Nezaposleni	10.8	9.8	-9.2	2.8	2.7	-6.8	13.6	12.5	-8.7
Dječija zaštita			-	4.2	3.9	-6.6	4.2	3.9	-6.6
Zapošljavanje invalida			-	0.3	0.3	-12.7	0.3	0.3	-12.7
UKUPNO	336.5	285.3	-15.2	159.1	141.1	-11.3	495.6	426.4	-14.0

Izvor: Poreska uprava RS i Poreska uprava FBiH

3. Cijene, monetarni i finansijski sektor

3.1. Cijene – Indeks potrošačkih cijena (CPI)

U BiH je u junu 2014. godine zabilježena deflacija od 1,4% g/g. U periodu I-VI 2014. godine najznačajnija smanjenja cijena su bila u odjeljcima hrane i bezalkoholnih pića, odjeće i obuće, stanovanja, vode, el. energije, plin i dr. energenata te prevoza (tabela ispod). Jedini odjeljak CPI indeksa koji bilježi brži međugodišnji rast cijena u BiH u posmatranom periodu je alkoholna pića i duvan, zbog povećanja akciza na cigarete na početku 2014. godine.

Tabela 4: Indeksi potrošačkih cijena pojedinih odjeljaka – poređenje g/g (isti period prethodne godine)

Odjeljci	I	II	III	IV	V	VI	I-VI
	2014.	2014.	2014.	2014.	2014.	2014.	2014.
Hrana i bezalkoholna pića	96,0	95,8	95,8	96,3	96,0	95,8	96,0
Stanovanje, vodosnab., el. energ., plin i dr. energ.	99,9	99,9	99,9	99,6	99,8	99,6	99,8
Prevoz	99,4	98,5	98,4	99,1	100,1	99,9	99,2
Odjeća i obuća	94,8	95,0	94,7	95,2	95,4	95,1	95,0
Alkoholna pića i duvan	105,8	105,9	105,6	105,6	105,4	105,4	105,6
CPI ukupan indeks	98,5	98,4	98,4	98,6	98,7	98,6	98,5

Izvor: BHAS

3.2. Monetarni agregati

Ukupna novčana masa za prvo polugodište iznosila je 16,3 mlrd. KM i zabilježila je povećanje na godišnjoj razini od 7% zahvaljujući rastu gotovine izvan banaka i depozita koji ulaze u sastav novčane mase. Rast gotovine izvan monetarnih vlasti i depozita banaka kod monetarnih vlasti također bilježe nastavak rasta na godišnjoj razini, pa je tako pričuvni novac za prvih pola godine zabilježio rast od 11,4% g/g i iznosio 6,4 mlrd. KM.

Tabela 5: Monetarni agregati (u mil. KM, stanje na kraju razdoblja)⁷

Godina	Mjesec	Pričuvni novac (M0)	Transakcijski novac (M1)	Kvazi novac (QM)	Novac u širem smislu (M2)
1	2	3	4	5	6=4+5
2014.	01.	6.277	6.603	9.452	16.056
2014.	02.	6.336	6.617	9.570	16.187
2014.	03.	6.307	6.665	9.489	16.155
2014.	04.	6.446	6.717	9.467	16.184
2014.	05.	6.434	6.796	9.578	16.374
2014.	06.	6.420	6.747	9.555	16.302
Stope rasta g/g					
2014.	01.	9,6%	8,7%	7,6%	8,0%
2014.	02.	10,2%	8,8%	9,0%	8,9%
2014.	03.	11,8%	6,8%	6,8%	6,8%
2014.	04.	12,7%	7,3%	6,4%	6,7%
2014.	05.	11,7%	8,4%	6,9%	7,5%
2014.	06.	11,4%	7,8%	6,4%	7,0%

Izvor: CBBiH

3.3. Prosječna obvezna pričuva

Prosječan saldo računa obveznih pričuva kod CBBiH za prvo polugodište 2014. godine iznosio je 3,4 mlrd. KM i veći je za 16,4% g/g. Prosječne obvezne pričuve iznosile su 1,3 mlrd. KM, a višak iznad obvezne pričuve 2,1 mlrd. KM. Prosječna stopa obvezne pričuve iznosila je 8,5%, dok je implicitna stopa obvezne pričuve iznosila 21,7%.

⁷ Monetarni agregat M1 čine gotovina izvan banaka i prenosivi depoziti u domaćoj valuti svih domaćih sektora (osim depozita središnje vlade). Monetarni agregat QM obuhvata ostale depozite u domaćoj valuti, prenosive i ostale depozite u stranoj valuti svih domaćih sektora (osim depozita središnje vlade). Novčanu masu M2 čine monetarni agregati, novac M1 i kvazi-novac QM. Izvor: CBBiH.

Tabela 6: Prosječna obvezna pričuva (u mil. KM, stanje na kraju razdoblja)

Godina	Mjesec	Osnovica za obračun obvezne pričuve	Prosječne obvezne pričuve	Prosječan saldo računa obveznih pričuva kod CBBiH	Razlika	Stopa obvezne pričuve	Implicitna stopa obvezne pričuve
1	2	3	4	5	6=5-4	7=4/3	8=5/3
2014.	01.	15.707	1.343	3.412	2.069	8,6%	21,7%
2014.	02.	15.696	1.342	3.403	2.061	8,6%	21,7%
2014.	03.	15.740	1.347	3.352	2.005	8,6%	21,3%
2014.	04.	15.678	1.341	3.367	2.026	8,6%	21,5%
2014.	05.	15.768	1.349	3.437	2.088	8,6%	21,8%
2014.	06.	15.784	1.349	3.423	2.074	8,5%	21,7%
Stopa rasta g/g							
2014.	01.	5,3%	6,0%	13,8%	19,5%	-	-
2014.	02.	5,3%	5,9%	14,0%	20,0%	-	-
2014.	03.	5,7%	6,5%	13,9%	19,4%	-	-
2014.	04.	4,5%	5,2%	16,3%	25,1%	-	-
2014.	05.	4,5%	5,1%	15,0%	22,5%	-	-
2014.	06.	4,8%	5,2%	16,4%	25,0%	-	-

Izvor: CBBiH

3.4. Devizne pričuve Centralne banke BiH

Bruto devizne pričuve za prvo polugodište iznosile su 7,1 mlrd. KM i zabilježile su 10,5% g/g. Investicije u vrijednosne papire i dalje imaju najveće učešće u bruto deviznim pričuvama (76,4%), a zatim slijede depoziti kod nerezidentnih banaka (20,2%), zlato (2,6%) i inozemna valuta u trezoru CBBiH (0,8%).

Tabela 7: Devizne pričuve (u mil. KM, stanje na kraju razdoblja)

Godina	Mjesec	Zlato	Držanje SDR	Inozemna valuta u trezoru CBBiH	Depoziti kod nerezidentnih banaka	Ostalo	Investicije u vrijednosne papire	Bruto devizne pričuve
1	2	3	4	5	6	7	8	9=3+...8
2014.	01.	172	96	120	2.469	0	4.166	7.023
2014.	02.	182	3	58	1.977	0	4.728	6.947
2014.	03.	175	3	73	1.504	0	5.199	6.954
2014.	04.	175	5	93	1.533	0	5.272	7.078
2014.	05.	173	3	112	1.418	0	5.382	7.087
2014.	06.	183	3	59	1.440	0	5.459	7.144
Stopa rasta g/g								
2014.	01.	-25,4%	2086,4%	207,7%	44,6%	-	-4,2%	11,0%
2014.	02.	-19,5%	23,8%	2,1%	11,5%	-	9,5%	8,9%
2014.	03.	-25,2%	23,8%	-3,1%	-33,2%	-	38,1%	9,8%
2014.	04.	-17,0%	-5,5%	-6,3%	-33,7%	-	40,6%	11,0%
2014.	05.	-14,2%	-20,0%	29,6%	-20,0%	-	24,2%	10,8%
2014.	06.	3,4%	-96,6%	18,8%	-17,1%	-	23,5%	10,5%

Izvor: CB BiH

3.5 Depoziti

U prvom polugodištu 2014. godine zabilježen je nastavak rasta depozita ukupnih depozita domaćih sektora. Ukupni depoziti u promatranom razdoblju iznosili su 14,5 mlrd. KM i veći su za 7,8% g/g, dok su u odnosu na mjesec ranije ipak zabilježili smanjenje (-0,6% m/m). Ovo smanjenje na mjesečnoj razini uzrokovano je smanjenjem depozita nefinancijskih poduzeća (-3,1% m/m) i depozita opće vlade (-3,2% m/m). Depoziti sektora stanovništva nisu zabilježili smanjenje na mjesečnoj razini, što se moglo očekivati s obzirom na katastrofalne poplave u mjesecu svibnju. Na godišnjoj razini svi sektori bilježe rast što se može vidjeti i u tabeli ispod⁸.

Tabela 8: Kretanje depozita (u mil. KM, stanje na kraju razdoblja)

Godina	Mjesec	Ukupni depoziti	Depoziti stanovništva	Depoziti nefinancijskih poduzeća	Depoziti opće vlade	Ostali
2014.	01.	14.329,2	8.435,7	3.502,2	1.199,6	1.191,6
2014.	02.	14.445,8	8.449,2	3.482,3	1.288,2	1.226,1
2014.	03.	14.427,8	8.495,3	3.471,2	1.272,9	1.188,4
2014.	04.	14.436,7	8.589,8	3.359,8	1.312,9	1.174,2
2014.	05.	14.605,3	8.628,3	3.458,2	1.335,2	1.183,7
2014.	06.	14.522,4	8.690,7	3.350,3	1.292,1	1.189,4
Stopa rasta g/g						
2014.	01.	7,8%	9,7%	8,1%	-6,3%	9,8%
2014.	02.	8,8%	8,3%	9,7%	5,7%	13,5%
2014.	03.	7,1%	7,8%	6,0%	6,5%	6,3%
2014.	04.	7,4%	8,4%	1,4%	14,9%	10,7%
2014.	05.	7,9%	8,8%	3,6%	13,6%	8,7%
2014.	06.	7,8%	9,6%	0,9%	14,7%	8,5%

Izvor: CBBiH

3.6 Krediti u BiH

Ukupni krediti za prvo polugodište 2014. godine iznosili su 16,9 mlrd. KM i zabilježili su rast od 4,5% g/g. Iznosi kredita po sektorma i godišnje stope promjene dani su u tabeli ispod. Najveći doprinos rastu ukupnih kredita dali su krediti plasirani sektoru stanovništva, a potom slijede krediti dani općoj vladi i nefinancijskim poduzećima.

⁸ Sektor nefinancijskih poduzeća čine nefinancijska javna i privatna poduzeća. Sektor opće vlade čine sve razine vlada u BiH. Za potrebe izrade Informacije ostali sektor čine: ostale finansijske institucije, neprofitne organizacije i ostali.

Tabela 9: Kretanje kredita (u mil. KM, stanje na kraju razdoblja)

Godina	Mjesec	Ukupni krediti	Kreditni stanovništvu	Kreditni nefinancijskim poduzećima	Kreditni općoj vladi	Kreditni ostalim sektorima
2014.	01.	16.375,7	7.053,7	8.330,3	903,3	88,5
2014.	02.	16.516,4	7.067,4	8.441,0	921,6	86,2
2014.	03.	16.624,1	7.152,8	8.453,6	929,6	88,2
2014.	04.	16.636,5	7.199,3	8.424,4	924,7	88,0
2014.	05.	16.727,5	7.262,3	8.434,8	943,7	86,7
2014.	06.	16.860,2	7.322,3	8.429,6	1.017,0	91,2
Stopa rasta g/g						
2014.	01.	3,2%	4,5%	1,7%	8,2%	-0,6%
2014.	02.	3,8%	4,7%	2,5%	10,5%	-3,4%
2014.	03.	3,8%	5,4%	2,0%	11,2%	-16,6%
2014.	04.	3,2%	5,8%	0,9%	8,6%	-20,5%
2014.	05.	3,5%	6,3%	0,7%	11,7%	-24,2%
2014.	06.	4,5%	6,5%	1,6%	20,1%	-20,5%

Izvor: CBBiH

3.7. Berze u BiH

Na „Sarajevskoj berzi“ („SASE“) u mjesecu junu 2014. godine ostvaren je promet u iznosu 43,2 miliona KM što čini 38,1% od ukupnog ostvarenog prometa na berzama u BiH u ovome mjesecu. Promet na „SASE“ u mjesecu junu je veći 4,2 puta odnosu na promet u istom mjesecu u 2013. godini. Na „Banjalučkoj berzi“ („BLSE“) u mjesecu junu 2014. godine ostvaren je promet u iznosu od 70,2 miliona KM što čini 61,9% od ukupnog prometa ostvarenog na berzama u BiH u ovome mjesecu. Promet na „BLSE“ je veći 7,2 puta u odnosu na promet u istome mjesecu prošle godine. Ukupan promet u mjesecu junu na obje berze („SASE“ i „BLSE“) u iznosu od 113,4 miliona KM bilježi veći rast za 5,7 puta u odnosu na promet u istom periodu 2013. godine.

Tabela 10: Promet (u KM)

Period	SASE	BLSE	UKUPNO
Jun-12	32.186.816,29	16.173.361,77	48.360.178
Jun-13	10.122.267,94	9.699.941,39	19.822.209
Jun-14	43.175.708,41	70.202.265,91	113.377.974,32

Izvor: „SASE“ i „BLSE“

Na Sarajevskoj berzi (SASE) na kraju prvog polugodišta 2014. godine ostvaren je promet u iznosu od 300,8 miliona KM što čini 54% od ukupnog ostvarenog prometa na BiH berzama. Promet na SASE veći je za 2,9 puta od prometa u istom periodu u 2013. godini.

Na Banjalučkoj berzi (BLSE) na kraju prvog polugodišta 2014. godine ostvaren je promet u iznosu od 256,7 miliona KM što čini 46% od ukupnog prometa ostvarenog na BiH berzama. Promet na BLSE bilježi rast od 27,8%. Ukupan promet u prvom polugodištu na obje berze (Sarajevskoj i Banjalučkoj) u iznosu od 557,6 miliona KM bilježi rast od 84,5% poredeći sa vrijednostima u istom periodu 2013. godine.

Tabela 11: Kapitalizacija (u KM)

Period	SASE	BLSE	UKUPNO
1H 2012	203.737.871,05	102.485.397,63	306.223.268,68
1H 2013	101.358.525,90	200.872.715,82	302.231.241,72
1H 2014	300.828.434,18	256.743.085,58	557.571.519,76

Izvor: „SASE“ i „BLSE“

Poredeći vrijednosti kapitalizacije na „Sarajevskoj berzi“ („SASE“) u mjesecu junu 2014. godine sa vrijednostima u mjesecu junu 2013. godine zabilježen je minimalan pad od 3,7%, dok kapitalizacija na „Banjalučkoj berzi“ („BLSE“) u mjesecu junu 2014. godine bilježi pad od 1,8% u poređenju sa vrijednosti u mjesecu junu 2013. godine. Vrijednost ukupne kapitalizacije na obje berze („SASE“ i „BLSE“) u junu 2014. godine bilježi pad od 2,8% u odnosu na vrijednosti u mjesecu junu 2013. godine.

Kapitalizacija u mjesecu junu 2012, 2013 i 2014. godine je iznosila:

Tabela 12: Kapitalizacija (u KM)

Period	SASE	BLSE	UKUPNO
Jun-12	4.025.166.991,75	3.687.655.549,87	7.712.822.541,62
Jun-13	4.640.925.093,29	4.115.689.581,78	8.756.614.675,07
Jun-14	4.467.306.577,95	4.042.455.150,38	8.509.761.728,33

Izvor: „SASE“ i „BLSE“

4. Vanjski sektor

Ukupna robna razmjena sa inostranstvom u junu mjesecu 2014. godine je veća za 3,8% u odnosu na maj iste godine, kada je bilježila smanjenje. Ovo povećanje je rezultat značajnijeg porasta izvoza roba tokom posmatranog mjeseca, kao i smanjenja uvoza roba. Takođe, navedeno povećanje izvoza roba, sa jedne strane, i smanjenje uvoza roba, sa druge, rezultiralo je i smanjenjem trgovinskog bilansa tokom posmatranog mjeseca. Međutim, posmatrano na godišnjem nivou, pokazatelji su nešto drugačiji: izvoz roba je neznatno smanjen, dok uvoz roba kao i trgovinski bilans bilježe povećanje. Detalji se mogu vidjeti iz tabele ispod.

Tabela 13: Vanjskotrgovinski promet u periodu I-VI 2014. godine

	I-VI 2014.	promjena u %				
		g/g	03/2014	04/2014	05/2014	06/2014
Izvoz roba u mil. KM	4.182.759	-0,5	9,5	-0,9	-11,0	15,5
Uvoz roba u mil. KM	7.616.027	5,1	7,0	-3,0	2,7	-1,8
Trgovinski bilans u mil. KM	-3.433.268	12,8	4,3	-5,5	19,6	-17,8
Obim trgovinske razmjene u mil. KM	11.798.786	3,0	7,9	-2,3	-2,2	3,8
Pokrivenost uvoza izvozom u %	54,9	-	56,6	57,1	56,1	56,4

Izvor: Agencija za statistiku BiH

Tokom juna mjeseca tekuće godine, izvoz roba bilježi povećanje od 15,5% nakon smanjenja zabilježenog u prethodnom mjesecu. Na rast ukupnog izvoza roba podjednako su uticale sve značajne kategorije. Izvoz baznih metala porastao je za 18,8% u odnosu na maj. Izvoz alumijuma i njegovih proizvoda, iako je zadržao pozitivnu stopu u junu mjesecu (skromnih 0,3% m/m) u odnosu na ostale bazne metale značajno usporava svoj rast. Detaljniji pregled izvoza i uvoza roba dat je u tabeli ispod.

Tabela 14: Uvoz i izvoz roba prema HS klasifikaciji u periodu I-VI 2014. godine

Uvoz i izvoz dobara klasifikovani prema harmonizovanom sistemu kodova (HS)	UVOZ				IZVOZ				Pokri- nost uvoza izvozom
	I-VI 2014	promjena u %			I-VI 2014	promjena u %			
	u 000 KM	g/g	maj 2014	juni 2014	U 000 KM	g/g	maj 2014	juni 2014	
TOTAL	7.616.027	5,1	2,7	-1,8	4.182.760	-0,5	-11,0	15,5	54,9%
01 ŽIVOTINJE I PROIZVODI ŽIVOTINJSKOG PORIJEKLA	211.538	5,4	-14,8	7,5	45.706	-31,8	-12,4	20,2	21,6%
02 PROIZVODI BILJNOG PORIJEKLA	326.118	-1,9	-10,5	7,9	49.340	0,0	32,2	11,4	15,1%
03 MASTI I ULJA ŽIVOTINJSKOG PORIJEKLA I BILJNOG PORIJEKLA	67.329	-22,0	26,8	-11,4	40.470	-58,4	-45,5	24,5	60,1%
04 PREHRAMBENE PRERAĐEVINE	655.124	-12,2	-11,0	8,0	140.052	7,5	-10,9	8,8	21,4%
05 PROIZVODI MINERALNOG PORIJEKLA	1.376.594	-3,5	65,0	-22,1	431.138	-6,7	-30,3	35,5	31,3%
06 PROIZVODI HEMIJSKE INDUSTRIJE ILI SRODNIH INDUSTRIJA	727.726	-1,8	-10,6	7,7	272.406	-36,6	-14,7	26,2	37,4%
07 PLASTIČNE MASE, GUMA I KAUČUK	445.393	14,4	-0,8	-0,6	117.389	-87,4	-2,5	13,9	26,4%
08 KOŽA I KRZNO	265.261	33,5	-18,8	0,8	72.350	33,1	-14,9	38,8	27,3%
09 DRVO I PROIZVODI OD DRVETA	88.079	9,1	-4,4	5,3	308.132	0,0	-2,7	13,2	349,8%
10 CELULOZA, PAPIR I KARTON I NJIHOVI PROIZVODI	179.499	6,1	6,9	0,9	113.002	-23,7	-22,0	-33,0	63,0%
11 TEKSTIL I TEKSTILNI PROIZVODI	482.998	27,3	-9,2	1,6	204.102	1,6	-11,5	35,8	42,3%
12 OBUĆA, ŠEŠIRI, KAPE I SLIČNI PROIZVODI	168.746	22,9	-6,0	-4,2	342.357	53,1	0,7	11,6	202,9%
13 PROIZVODI OD KAMENA, GIPSA, CEMENTA I SLIČNIH MATERIJALA, KERAMIČKI PROIZVODI, STAKLO I STAKLENI PROIZVODI	137.015	5,2	-8,8	13,5	30.820	-2,2	-9,7	11,2	22,5%
14 BISERI, PLEMENITI METALI I NJIHOVI PROIZVODI, DRAGO I POLUDRAGO KAMENJE	7.348	20,6	12,2	26,6	7.207	195,1	-12,0	-12,0	98,1%
15 BAZNI METALI I PROIZVODI OD BAZNIH METALA	687.307	6,7	-2,4	-0,6	858.153	-20,9	-5,8	18,8	124,9%
16 MAŠINE, APARATI, MEHANIČKI I ELEKTRIČNI UREĐAJI	1.049.019	18,4	-5,8	8,9	466.743	37,1	-3,8	13,2	44,5%
17 TRANSPORTNA SREDSTVA I NJIHOVI DIJELOVI I PRIBOR	485.880	6,8	-11,4	-1,8	154.297	110,5	-7,0	9,7	31,8%
18 SATOVI, MJERNI, MUZIČKI I MEDICINSKI INSTRUMENTI	85.039	-2,0	-21,0	29,5	8.360	287,1	-8,9	7,2	9,8%
19 ORUŽJE I MUNICIJA, NJIHOVI DIJELOVI I PRIBOR	3.281	56,2	-47,5	30,7	33.508	-20,7	-79,2	28,4	1021,2%
20 RAZNI PROIZVODI	166.502	10,9	19,0	-10,5	487.159	0,0	-7,5	0,7	292,6%
21 UMJETNIČKA DJELA, KOLEKCIONARSKI PREDMETI I ANTIKVITETI	196	98,5	-75,5	69,0	69	-20,7	1936,6	-98,3	35,1%
98 NERAZVRSTANO	35	-26,9	544,5	-100,0	1	-16,9	0,0	0,0	1,9%

Izvor: Centralna banka BiH

Nakon rasta prethodnih mjeseci, uvoz roba tokom juna mjeseca 2014. godine je zabilježio smanjenje. Na smanjenje uvoza najviše se odrazilo smanjenje uvoza proizvoda mineralnog porijekla (22,1% m/m), kao i smanjenje uvoza baznih metala (0,6% m/m) i raznih proizvoda (namještaj) od 10,5% m/m. Sa druge strane, posmatrano na godinjem nivou uvoz roba za prvih šest mjeseci posmatrane godine bilježi porast od 5,1% u odnosu na prvih šest mjeseci prethodne godine.

5. Strane direktne investicije u BiH

Prema revidiranim podacima Ministarstva vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH strana direktna ulaganja (SDU) u drugome kvartalu iznose 19,18 miliona. Ukupna ulaganja u prvom polugodištu 2014. godine iznosila su 54,47 miliona KM što je manje za 67,1% nego u istim periodu u prošloj godini (prvo polugodište 2013. godine).

Tabela 15: Ulaganja po kvartalima u 2012., 2013. i 2014. godini

U milionima KM	K1	K2	K3	K4
2012	-4,99	310,25	78,96	48,04
2013	98,51	67,17	27,57	94,52
2014	35,29	19,18		

Izvor: „MOFTER“

Najveća ulaganja u ovome periodu su u „UniCredit Leasing“ d.o.o. Sarajevo, „NLB Leasing“ d.o.o. Sarajevo, „Interkonzum“ d.o.o. Sarajevo te „Rudnik krečnjaka Vijenac“ d.o.o. Lukavac. Najveća povlačenja tj. smanjenje kapitala su kod firmi „Delta Real Estate“ d.o.o. Banja Luka i „Argeta“ d.o.o. Sarajevo.

Od događaja koji će imati utjecaja na strane direktne investicije, treba spomenuti da je 28.03.2014. godine agencija za ocjenu kreditnog rejtinga „Standard & Poor's“ potvrdila je Bosni i Hercegovini suvereni kreditni rejting „B sa stabilnim izgledima“.

Nakon rasprave na sjednici, Vijeće ministara je usvojilo slijedeće

ZAKLJUČKE

1. Iz svega navedenog u Informaciji, a posebno na osnovu ostalih raspoloživih podataka, može se zaključiti da su kretanja u bh. ekonomiji u prvom polugodištu 2014. godine bila pozitivnija (iako zaustavljena zbog poplava) u odnosu na prethodnu godinu, ali da je zbog trendova koji ukazuju na skroman ekonomski rast u okruženju, vremenskih nepogoda koje su pogodile BiH i zemlje okruženja, smanjenje industrijske proizvodnje u BiH na mjesečnom nivou, te deflacije u BiH, potrebno poduzeti mjere i aktivnosti koje će poboljšati stanje u ekonomiji BiH.
2. Vijeće ministara će poduzeti sve potrebne mjere i aktivnosti iz svoje nadležnosti na promociji i privlačenju investicija, podršci izvozu i zapošljavanju radi poboljšanja stanja u gospodarstvu u BiH.
3. Vijeće ministara je primilo Informaciju k znanju.